

Onderwerp Voortgang vsv Informatie

Steller P.M.T. Verweij

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 51 Bijlage(n) -

Ons kenmerk 4682419

Datum 19-11-2014 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Wij hechten groot belang aan het voorkomen van schooluitval. Dit hebben we ook vastgelegd in ons coalitieakkoord 2014-2018 'Voor de Verandering'. Om de schooluitval te verminderen hebben we meerjarige prestatieafspraken gemaakt met het rijk en het onderwijsveld. Deze afspraken hebben we voor de periode 2012 tot en met 2015 vastgelegd in het convenant voortijdig schoolverlaten 'Aanval op schooluitval'. Met deze brief informeren we u over de stand van zaken met betrekking tot voortijdig schoolverlaters van regio Centraal en Westelijk Groningen en de aandachtspunten die we hebben voor het vervolg van de aanpak.

De doelstelling van dit convenant is om landelijk het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) verder terug te brengen naar maximaal 25.000 in 2016.

De gezamenlijke inspanningen die onderwijsinstellingen en gemeenten in het kader van dit convenant leveren, leiden tot resultaat: de teller staat landelijk van 39.115 vsv-ers in 2011 (een jaar voor het convenant) inmiddels op 27.950 vsv'ers (voorlopige cijfers, gemeten over schooljaar 2012-2013).

Nederland telt 39 RMC regio's. De gemeente Groningen is de contactgemeente voor de RMC regio Centraal en Westelijk Groningen (regio 03)¹. Naast het convenant wat met het Ministerie van OCW wordt afgesloten maakt het RMC iedere twee jaar een plan van aanpak.

¹ Onder de RMC regio Centraal en Westelijk Groningen vallen 9 gemeenten, te weten: Grootegast, Leek, Marum, Zuidhorn (Westerkwartier), Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Haren. Sinds 1 januari 2009 voert de gemeente Groningen de RMC taken uit voor de gemeente Ten Boer.

Dit plan van aanpak betreft de gezamenlijke aanpak VSV van het RMC door de negen gemeenten die samen de RMC-regio '03 vormen. Het gaat over de basistaken die RMC gemeenten uitvoeren. In de brief van januari 2014 heeft u ons plan van aanpak vsv over de periode 2014-2016 ontvangen. We hebben daarin samen met scholen en instellingen de ambitie uitgesproken dat minder jongeren uitvallen en meer jongeren een startkwalificatie halen.

Daarbij hebben we de volgende uitgangspunten afgesproken:

- Geen enkel leerplichtig kind zit thuis.
- Voor iedere leerling is een passend onderwijstraject, eventueel gecombineerd met werk of dagbesteding, beschikbaar.
- Jongeren die (tijdelijk) niet in staat zijn onderwijs te volgen, krijgen de juiste hulp en ondersteuning.
- Verzuim pakken we direct op ter preventie van schooluitval.
- Alle jongeren die toch uitvallen hebben we in beeld.
- Uitgevallen jongeren zonder startkwalificatie leiden we terug naar het onderwijs of begeleiden we naar duurzaam werk.

Ontwikkeling vsv stad, regio 03 en landelijk

	2005/2006	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Totaal vsv Groningen	469	472	404	329	346
Vsv als % van de leerlingen Groningen	4,8%	4,7%	4,0%	3,0%	3,2%
Regio 03 %	3,8%	3,5%	3,0%	2,3%	2,3%
Landelijk %	4,0%	3,0%	2,8%	2,1%	Nog niet bekend

Zoals in de tabel te lezen valt is het aantal vsv-ers in de gemeente Groningen en regio 03 afgenomen ten opzichte van de periode 2010-2011. Het percentage in Groningen blijft wel structureel boven het landelijk gemiddelde. Er zijn nog geen definitieve cijfers bekend over het jaar 2013-2014 maar de voorlopige cijfers geven aan dat het aantal vsv-ers op een vergelijkbaar niveau ligt als in 2012-2013. In onze regio wonen veel jongeren met psychosociale en psychische problematiek; drugs-en gameverslaving, schulden, depressiviteit, adhd, odd etc. Deze persoonsgebonden problematiek is de belangrijkste factor voor schooluitval. (tussen de 43% en 48%) We zijn positief over de daling van het aantal vsv-ers in de afgelopen jaren maar spreken tegelijkertijd de ambitie uit om het aantal vsv-ers nog verder terug te dringen.

Aandachtspunten in de aanpak

Zoals gezegd zijn we positief over de ontwikkeling in de afgelopen jaren. De geringe stijging dwingt ons echter wel tot duidelijke keuzes. Met name de leerlingen van het MBO niveau 1 en niveau 2 zijn kwetsbaar binnen het regulier onderwijs. Het zijn de groepen waarbij de schooluitval het hoogst is. Jongeren die zijn uitgevallen of bewust gestopt zijn met de opleiding en geen startkwalificatie hebben zijn kwetsbaar op de arbeidsmarkt. Als de jongere de capaciteiten heeft om een startkwalificatie te behalen, streven we er naar om dit mogelijk te maken.

De huidige ontwikkeling binnen het onderwijs zoals de invoering van het entree onderwijs als onderdeel van het programma Focus op vakmanschap is van invloed op het onderwijs voor deze vaak kwetsbare jongeren:

- De toegankelijkheid van het MBO staat onder druk door de komst van het entree-onderwijs en de invoering van een drempel voor MBO-niveau 2. Er vindt daardoor een strengere selectie aan de poort plaats.
- Bij het entree onderwijs (niveau 1) kan de leerling na 4 maanden een negatief studieadvies krijgen. Binnen het regulier onderwijs is er dan geen alternatief aanbod aanwezig.
- Als de leerling een negatief studieadvies krijgt en uitvalt uit het onderwijs, heeft de jongere geen recht op een uitkering omdat de jongere geen startkwalificatie heeft behaald. Er is dan geen plek meer binnen het reguliere onderwijs voor deze jongere en de leerling is aangewezen op werk.

Om voortijdige uitval uit het onderwijs te voorkomen is een goede samenwerking in de keten (onderwijs, leerplicht en RMC, werkplein en jeugdzorg) van essentieel belang. We zijn met het onderwijs in gesprek om gezamenlijk structurele oplossingen te bieden voor de knelpunten die zich voordoen als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen. In de brief beantwoording moties begroting gaan we nader in op de door u ingediende moties hierover.

Regionale intensivering

De opeenvolgende convenanten Voorkomen Voortijdig Schoolverlaten gaan uit van een regionale aanpak waarbinnen het onderwijs en de gemeente intensief samenwerken. De convenants-middelen worden vanuit het Rijk toegekend aan de afzonderlijke 39 RMC-regio's; de omvang van de middelen is gebaseerd op de specifieke problematiek in een regio.

In de provincie hebben we de afgelopen jaren daarnaast sterk geïnvesteerd in de provinciale samenwerking. Dat heeft in de loop der jaren zelfs geleid tot een provinciale organisatie waarbij de drie RMC-regio's alle maatregelen gezamenlijk ontwikkelen en de middelen gezamenlijk inzetten.

We moeten nu constateren dat deze werkwijze aan kracht heeft ingeboet. De situatie in de regio Centraal en Westelijk Groningen verschilt wezenlijk van de situatie in Noord en Oost Groningen. We hebben in de regio duidelijk te maken met grootstedelijke problematiek. Het aantal vsv-ers ligt in onze regio structureel hoger dan in de provincie. Het is niet voor niets dat de toegekende middelen voor onze regio ruim vier keer zo groot zijn dan voor de andere twee regio's in de provincie. De huidige trajecten richten zich onvoldoende op de problematiek in deze regio en sluiten te weinig aan bij de sociale context van onze gemeenten. Daarbij ervaren we steeds meer dat onze slagkracht afneemt door de gekozen schaalgrootte.

We kiezen er daarom voor om meer dan in het verleden regionaal te sturen op vsv. Dit alles zonder de samenwerking met de provincie (en de kop van Drenthe) te verliezen.

Een voorbeeld van deze samenwerking is het Toekomstteam. In dit project werken de drie Groningse rmc-regio's en de regio Noord/Midden Drenthe intensief samen met de vier ROC's. Het doel is om preventief gesprekken te voeren met de leerlingen om schooluitval te voorkomen en problemen snel te signaleren.

Landelijke aanpak vsv in de toekomst

Formeel loopt het huidige vsv-convenant halverwege 2015 af. Op 1 oktober jl. heeft de minister van OCW in een brief kenbaar gemaakt dat ze heeft besloten om het huidige vsv-instrumentarium met een jaar te verlengen. Het huidige vsv-arrangement dat loopt tot en met schooljaar 2014-2015 wordt dus met een jaar verlengd tot halverwege 2016. Ook de rijksmiddelen daarvoor zijn nog een jaar langer beschikbaar. In de jaarlijkse voortgangsbrief over vsv (maart 2014) heeft de minister aangegeven dat zij ook na afloop van het convenant door wil gaan met de succesvolle elementen van 'Aanval op Schooluitval': focus op een regionale aanpak met vo-, en mbo-instellingen, gemeenten en andere ketenpartners, resultaatafhankelijke beloning en transparantie over resultaten van onderwijsinstellingen. Bij voorkeur worden deze elementen verankerd in bestaande wet- en regelgeving. Omdat dit tijd kost, heeft de minister besloten om het huidige vsv-arrangement met een jaar te verlengen.

Zoals aangegeven zetten we in het huidige vsv-arrangement komend jaar regionaal stevig in op het voorkomen van uitval bij jongeren op niveau 1 en 2 van het MBO. In het voorjaar van 2015 zullen we u informeren over de extra inzet die wij daarvoor aan het ontwikkelen zijn.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long vertical stroke on the left side.

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

A smaller, more fluid handwritten signature in black ink, starting with a circular flourish and ending with a long horizontal stroke.

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink